

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шала. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 8-90 зол.
Чвертьріччя 18-00 „
Півріччя 27-00 „
Річно 50-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці І Канаді,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 зол., Астрії 7-50 зол.,
Залиш адреса І зол.

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 23-28.

В СПРАВІ ОГЛОШЕННЯ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ЧЕРЧЕ

сирчано-боровинні ку-
пелі, цілющі, питні
води. 1926 3-3

Відкриття сезону 1. червня!!!

Позичкові можливості і неможливості.

Львів, 8. травня 1930.

Між передсвяточними енуціяціями польських провідників в усіх діях життя заговорили також два міністри господ. resortів: Квятковський і Матушевський. Оба вони розкрили у святочних газетних числах майбутні горескопи господарської ситуації в Польщі. Річ ясна, що сьогодні оптимістичні заповіді не зворушують уже нікого, тому то й оба ці керманічі госпдарського життя в державі стримувалися від сипання обіцянок по аракам попередників. Вони навіть зазначували, що не хотіли вголосувати прощів. Але годі їм було ширити і песимістичні настрої і тому треба було зазначити, що — мовляв — йдемо вже до кращого, очевидно, завдяки теперішньому урядові.

Одначе між вічим ерештою незаметними пересвятоточними настроєвими енуціяціями були і слова, які зробили на декого — як це видно з польської преси — навіть добре враження. А саме: мін. Матушевський сказав, що зовсім не брався урядом заграничних позичкових оферт, та що він має надії на доцільне довгорочинцеве кредиту до Польщі. Лише позички — додав він — мусять бути на відповідних нам умовах.

Очевидно, кожному інтересно, було б знати, які саме ці позичкові офери, чому їх досі у таких скрутних часах не береться і чому Девей, цей впливовий муж на чужих фінансових ринках, не зробив досі для Польщі нічого такого, щоб можна було вже прийняти ці оферовані позички. Мін. Матушевський не пояснював цього блище. Тому самі пробуємо собі це якось пояснити. Значим від потування позичок поодиноким державам на заграничних ринках, бо ці потування є якнайближчим об'єктивної дійсності та настроїв, прихильних або неприхильних.

Головним показником у цьому напрямі в Америці, бо саме вона уділяє сьогодні грош позичок, а головним світовим центром потувань цінних паперів є Нью-Йорк. Там потують тепер найбільшу чимшу французької позички, бо в січні 1929 р. була вона потована на 107.57, а в січні 1930 р. 113.60 і дійшла у березні до 117. Дуже добре її устатковувано держитися позичка Чехословаччини, в останніх часах виказує навіть висшкову тенденцію. В січні 1929 р. виказувала 110, у січні 1930 р. також 110, а в березні 1930 — 110.69. Німецька позичка стоїть весь час майже рівно, бо в січні 1929 р. 106.56, у січні 1930 р. 106.75, а в березні 107.81. Усі ці позички мають велике заінтересування та попит, особливо по деякому ослабленні госпдарських імпульсів в Америці. А польські позички?

Так звана стабілізаційна позичка виказувала 1. січня 1929 р. 87.96, відтак почалася висшкова тенденція аж до американського краху в листопаді і тоді позичка виносилася 79. Після краху попит на нею знов децю зріс, так що 15. III. 1930 р. дійшла до 84.13 а 8. V. 84.75. Децю краще трималася т. зв. позичка Ділона. У листопаді 1929 р. була вона найнижча, виносилася 88.08, від цього часу почала при безупинних заганнях децю зростати, а в кінці січня 1930 дійшла до 92.25 і знов перед безупинних заганів підніслася до 95.

Як бачимо з порівняння з позичками інших держав, то курс польських позичок найслабший і плансування нових позичкових паперів не найшло б належного попиту, а вже безумовно викликало б ослаблення попередніх. Очевидно, що значна кількість попередніх позичок була підтримана в Америці самою польською еміграцією, а еміграція вже ними пересичена. Це явище завжди курсу бачимо і тут у краю, бо ось на саму мітку про намір уряду випустити нову інвестиційну позичку курс попередньої зараз таки на варшавській біржі обнижся. Чи серед таких обставин можуть бути позичкові офери, про які говорив мін. Матушевський, корисними для краю і для населення Польщі, кожний сам собі скаже.

Центральний Кооперативний Банк „Красивий Союз Кредитивний“

у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Конто Почт. Шалаши ч. 143.467).

Цей Центральний Банк українських кооперативів приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у твердій валюті та поміщує у наших кооперативах, щоб піднести госпдарський розвій українського народу.

Тому я не диво, що мін. Матушевський додавав у своїх виводах застереження, що уряд скористав би з них на відповідних умовах. А може на правду придуть ці добрі умови?

Оцінюючи позичкові можливості по доріжній гроша, оглядно по висоті дисконтової стопи в поодиноких краях можна би думати, що сьогодні саме до Польщі повинні би вилити льокати якнайбільше.

Бо ось з днем першого травня обнижали західні держави знову дисконтову стопу, Франція з 3 проц. на 2.5 проц., Америка і Англія з 3.5 проц. на 3 проц., Голландія затримує покищо 3 проц., а Польща має дисконтову стопу аж 7 проц. Львівно виходить, що заграничним грошовим ринкам повинно виплачуватися льокувати свої капітали саме в краях з високою процентовою стопою, отже й у Польщі. На цьому я покладаю деякі польські круги свої надії. Але колиб ця льогіка надій була правильною, то заграниця повинна би прийти сюди з капіталом ще радше, беручи під ува-

Ніхто вам не допоможе, коли самі собі не допоможете, тому складайте свої ощадності в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

гу вуличну дисконтову стопу, яка є втроя, а то у четверо вища від офіційної. Ці льогічні надії, заводять, коли взяти під увагу, що крім охоти до заробітків є ще страх перед втратами. І саме цей страх спонукає всупереч надіям усілякий доціль чужих капіталів навіть на такі високі відсотки.

Сьогодні не є тайною, що і в Польщі є вже в банках готівкові гроші, бо з упадком госп. життя і цієї грошової міаерії починає бути в банках за багато і тільки наслідком невпевненості до клієнтів дисконтова стопа тримається що штучно на такій висоті, без подажі і попиту. Але капітал не може лежати нечинно. Він мусить і в Польщі вийти у світ, потанити без огляду на те, що буде покладати може й у непевні руки. Цього саме найбільше боїться і краєва фінансієра і заграниця, а тому не льокують тут своїх капіталів навіть на такі високі відсотки. Кожин хотіло б льокувати, то в такому випадку застерігає собі дуже великі забезпечення на таких умовах, які мін. Матушевський називає невідповідними для держави.

М. Творядло.

Велика перемога буковинських українців.

У короткій замітці ми повідомили вчора про перемогу д-ра Василя Дутчака в доповнюючих парламентних виборах у червоноцькому повіті. На 37.373 голосів, що впали на 4-ох кандидатів, д-р Василь Дутчак отримав 16.161 голосів, при чому на 5.488 голосів більше, ніж д-р Ілія Бачинський, кандидат урядової партії нац.-царанистів, і на 8.363 голосів більше, ніж Еміль Сокоп, за яким вели кампанію м. йв. пресові органи посади Крайолі. Ці цифри доказують найкраще розміри перемоги д-ра Василя Дутчака. Однак це не його особиста перемога, а перемога українського національного табору на Буковині.

Перемога вперше українська, справді незалежна національна кандидатура, яка виринула виключно з міркувань над інтересами самого лише українського народу, без ніякого втручання чужонаціональних чинників і без ніякого компромісу з якоюбудь партією того румунського народу, який поширивши завдання перемоги союзників свої державні границі на українські етнографічні землі, виявив у відношенні до українців лише найвищу нетолеранцію і забористість. Зголошення самостійної власної української кандидатури було проломанням дотеперішньої, витвореної вже в Румунії, „традиції“ — їти в хвості румунських партій. Перемога цієї кандидатури, це вже наявний прояв великої і правдивої національної свідомості і громадської зрілості мас. Від проведення одного незалежного посла до букарештського союму доля буковинських українців багато не зміниться. Але факт переведення його може стати переломним моментом у психіці українських мас у Румунії, які можуть поволі витворити таку організацію силу і такі цінності, що ціле тамошнє українське життя подливе іншим, ширшим, рішчим. Буковинські українці самі свідомі цього. Ось як червоноцький „Час“ вітає перемогу д-ра Василя Дутчака:

Вчорашнього дня здрав український народ у Румунії іспит своєї політичної і національної свідомості. Помимо погрозу і брудної агітації чужих та хрунівської роботи своїх проти особи укр. кандидата, народ пішов так, як йому диктувала його совість і національна честь.

„Він віддав свої голоси на свого українського кандидата, бо знав, що цим має він доказати своє існування, своє право на національно-культурний розвиток.“

„Вчорашнім голосуванням убито раз на завжди легенду „учених і пірчених“, що в Румунії „немає ніяких українців, а тільки румуни, що забули свою мову“.

„Вчорашнім голосуванням доказав україн-

ський народ, що він не дасться більше лопити на всякі обіцянки, жадає прав української мови у школі, суді й адміністрації.“

„Український народ провадить великий процес за своє існування...“

В дальшому „Час“ запевняє, що висунення кандидатури д-ра Дутчака не було пустою протирумунською демонстрацією і що політична українська тактика в Румунії буде далі та сама, що досі. Як ми вже зазначили, до політичної тактики наших земляків у Румунії не мішаємося. Радімо з їх морального й організаційного уславлення від чужинців. Раділи би ще більше, коли би остання перемога буковинських українців найшла відгук в українській частині Бессарабії, яка все ще спить камінним сном.

„Контрреволюція“ в Одесі.

„Комуніст“ подає, що в Одесі викрито нову українську організацію самостійників, в склад якої входили зацікавлені і 6. старшини армії У. Н. Р. На чолі організації стояли Остапчук і Шапаренко, а прихильниками цієї організації були навіть серед робітників професійних союлів. Досі арештовано 25 членів цієї організації. „Комуніст“ виразно зазначає, що метою цієї організації була самостійна Україна.

Антангліський рух в Африці.

З Капштаду подають, що в Урчестері в підданні Африці тубильці напали на англійську поліцію і збили одного старшину а двоох поліцаїв ранили. Вечером на вулицях були поважні бої між поліцією і населенням. Також в інших містах англійських колоній в Африці замітні антангліські заворушення. З Капштаду виславо новий відділ війська до неспокоїних міст.

Протирелігійна боротьба в СРСР.

„Безбожник“ подає, що в Сталінгородській округі товпа віруючих напала на комуністів, що кермували справою засівів і побили їх. В селі Малороси біля Омська арештовано священника за антикомуністичну промову в церкві. Віддав цього священника довіл до повного упадку сільської комуні „Червона Гора“. В селі Румшево під Москвою член церковної ради застрелив комуніста Гороскова. Вбивка розстріляно.

За відродження народу.

Про вагу пластового виховання серед молоді і цілої суспільності.

IV.

Як відомо, в самім Львові має пластовий уклад біля тисячки членів, а саме з крутін шкільної або ремісничої молоді, хлопців і дівчат, що при всяких громадських нагодах маніфестують прилюдно своє існування. А в цілм краю маємо понад три тисячки пластуців. Певно, що в порівнянні до загального числа нашого населення є це невеличка скількість. Але коли зважитися, що та горстка є по словам євангелія „здоровою содею“ нашої землі і „квасним тістом“, що з кожним роком розпирється, поширюється й обіймає шорай даліші круги, то можемо вірити, що праця пласту принесе небаром справді поважні успіхи і причиниться до нашої крайної будучини.

Слабше йде робота пласту на селах, хоч там йому дуже раді. Це тому, що пластовий уклад не має засобів, аби удержувати по всіх повітах фахових інструкторів, котрі konieczні для тривалого переведення діла. А вже ті нечисленні села, в котрих сільська молодь завела у себе пластові правила — який гарний вид представляють вони нині! Молодь їх чесна, твереза, трудяща, охайна, шанує себе і чуже добро, поважає старших і розуміє свої обов'язки як на тепер, так і на будуче. Коли це покоління підросте і візьме там керму, то можна собі уявити, якими гарними стануть ті громади і які порядки заведуть нові люди у себе та який напрям дадуть усьому громадському життю! З уваги на те можна справді боліти, що ця відроджуюча робота йде по селах з наведеної причини так поволі.

V.

Однак, не зважаючи на такий красний напрям, праця пласту стрічається з ріжних сторін з усього роду труднощами. Найперше ставиться до неї досить неприхильно теперішня влада. Львівське воєводство відкинуло тричі пластовий статут, а рекурсе до міністерства лежить у Варшаві вже півтора року неполаданий. На Волині уважається пластовий уклад негалайним і наче конспіративним та карається гостро. В наших гімназіях є він у більшій частині недозволений, так, що кращі ученики можуть бути там лиш симпатиками пластового укладу і з власної волі сповняти його правила. Лише в деяких гімназіях дозволяють на пластовий гурток, але без зв'язку з іншими, що моглоб підносити їх духа та надати їм більше організаційної цінності. Здається, влада побоюється, аби ті гуртки не прибрали військового характеру, як це ведеться в подібних польських шкільних установах. Але це побоювання нестійке. Наш пластовий уклад має тільки моральне відродження своєї суспільності на меті і з довершенням цьо-

Вирівнюйте залеглисти! Вже не-далеко час льосовання премій. — Передплатники, що не матимуть з днем 15. червня ц. р. ніякої залеглисти у передплаті за „Діло“, можуть виграти бібліотеки вартости 100 ам. доля-рів, дві по 25, десять по 10 і десять по 5 ам. долларів. Хто схоче платимо за бібліотеки ГОТІВКОЮ.

го діла уважає своє завдання сповненим. Все інше належить до будучини.

Жаліємо також, що і львівська Ставропігія, котра клала довго великі заслуги для піднесення нашої церкви й народу, відмовила тепер кількох кімнат для цієї гуманної праці. Але що до цього повторив би я приповідку: що нема нічого злого, що не вийшло б на добре. По цій відмові піднесено у нас клич, щоби постарати для пласту окрему домівку, де він міг би розвинути свою працю краще і в ширших розмірах. І з цим ділом треба таки поспішити, аби така хосенна праця не спинялася.

VI.

Значіння пласту для морального відродження признав перед роками наш Преосв. Митрополит, відступаючи під пластові табори значні площі в Підлюті і на Соколі (біля Підлютого), приймаючи потрібний матеріал на їх будову та дозволяючи улашувати їх у забудованих санаторіях в Підлюті. А тепер повинна піднятися вся наша суспільність, Я, священник, як педагог і громадянин ставлю в нинішніх суспільних ділах роботу коло відродження народу на першому місці. А мотивую це коротко: коли переведеться відродження народу, тоді піде в нім уся культурно-освітня праця скоро й легко; згнилим-же організмом „всєе труднїшася зжидїтелї“, надармо будуть трудитися всякого роду будівничі.

За цим повинно постояти все наше громадянство і шедрими дарами причинитися до изгайного здвигнення пластової домівки не лиш у Львові, але й по інших більших містах краю. Ще є у нас досить людей, що мають трохи мамони! Не возьмуть її чейже зі собою на другий світ, а в руках наслідників може й не повернеться вона по їх волі... Тому нехай не спиняються і віддадуть достойну частку на відродження свого народу! Інші нехай докинуть те, на що їх стати. Всі ті дари стануть добрим зерном, з котрого виросте велике дерево, що осінить усю нашу батьківщину і принесе для неї пребогаті плоди.

У Львові, в день Благовіщення р. 1930.

Проф. о. Александер Стефанович.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямні!

Масарик про більшовиків

(Т. Масарик: „Світова Революція“.)

Недавно була вже поміщена в „Ділі“ рецензія на цю книжку, що в українським перекладі Миколи Савича появилася на книжковій полиці. Книжка ця великого чеського державного мужа, політика та вченого професора-філософа заслуговує на знайомість з нею куди більше, як чимало інших споминів та історичних прищівків з часів світової революції.

В 1918 р., коли більшовики були вже при владі, перебував Масарик саме в Росії і на Україні — та старався усіми силами перевести утворені там чеські легіони на захід і в тій цілі переговорював довгий час з більшовиками. У зв'язку з тим дає він шокуючу оцінку більшовизму, яку наведемо тут в деяких скороченнях, у тій думці, що вона повинна бути для нас цікава головним чином тепер.

Я обсервував робітничий і соціалістичний рух лавно по цілій Європі і у нас у краю, так powstała моя критика марксизму. Займаючися студією Росії, я слідкував від самого початку за напрямом Леніна; потім приїхавши під час війни до Петрограда, я обсервував початки його революційної пропаганди. Потім під більшовицьким режимом я прожив майже пів року, бачив його в зародках і слідкував за його розвитком.

„На місце тут спинитися довше над питанням більшовизму; скажу про нього лише стільки, скільки потрібно до вяснення мого становища супроти нього. Що до принципів, то я не уважаю комунізму соціалістичним і соціалістичним ідеалом, якщо під комунізмом розуміти без-

оглядну господарську і соціальну рівність. Нормальний, політичний і соціальний стан суспільності не можна здійснити без сильного індивідуалізму, то є без вільної ініціативи одиниць, а в практиці означає це такий режим, що уможливує розвиток ріжних індивідуальностей, під фізичним і духовним оглядом не однаково вивінуваних природою. Одиниця найкраще може ужити своїх власних сил і сил свого оточення після власного осуду; якщо про чоловіка рішає другий чоловік і його провадить, є небезпека, що не використає як слід і вповні всіх сил провадженого. Це видно всюди, а в політиці видно це у всіх формах влади, де розвивався сильніший централізм; а комунізм є саме централістичним. Особливо централізм більшовицький є дуже строгий; є це режим абстрактний, дедукований з тези й насильно реалізований; більшовизм є абсолютістичною диктатурою одної особи та його помічників; більшовизм є „непомилливий“ і інквізиторський і якраз тому не має з наукою і науковою філософією нічого спільного; наука, так як і демократія, без свободи є неможлива.

Я уважаю, що демократія послідовно і як слід проведена, демократія не лише політична, але й господарська і соціальна є суспільним станом найбільше відповідаючим і бажаним для нашої доби і на доволі ще довге майбутнє. Господарський і соціальний капіталістичний режим є не досконалим задля своєї односторонності; капіталізм, що правда, уможливує багатство індивідуальної ініціативи, підприємчівств і творчості, зате розподіл витворених вартостей, користування ними не кермується продукційними здібностями, тільки правилами привласнювання чужої праці та її здобутків. У практиці демократія означає стерпиму нерівність, незрівнянність якнайменшу і яка постійно зменшується.

В 1917 р. Ленінові не йшло властиво про-

Православні справи.

Кандидат на волинського єпископа.

У пошукавці на кандидатами на окремого волинського православного єпископа (тепер поніманько волинським єпископом є митрополит Діонісій, одночасно єпископ холмсько-варшавської дієцезії), вищі православні духовні, — а ще більше, алається, польські урядові кола пригадали собі архієпископа Пантелеїмона Рожковського. Арх. Пантелеїмон до 1923 року займав польську єпископську катедру. Втретє II наслідком свого спору з митрополитом Георгієм на ґрунті відношення до справи автокефалії Православної Церкви в Польщі: єп. Пантелеїмон був проти автокефалії, сточив за дальшою залежністю православних дієцезій в Польщі від московського патріархату. Мабуть в нагороду за таке становище патріарх Тихон надав єпископові Пантелеїмонові чин архієпископа; титул цей, спершу митроп. Георгієм не признаваний, згодом був Святим Синодом у Польщі затверджений.

За непризнання автокефалії Православної Церкви в Польщі арх. Пантелеїмон був засланий до Мелецького монастиря, де проживав 8 літ, останніж два роки перевів у Дерманському монастирі. Негативне відношення арх. Пантелеїмона до справи автокефалії Прав. Церкви в Польщі тим цікавіше, що сам арх. Пантелеїмон Рожковський по національності — поляк і польський громадянин, а чейже відомо, що автокефалія Православної Церкви в Польщі, себто вірвання II організаційних зв'язків з Московою, лежало дуже в інтересі польської державної політики. Мимоходом кажучи, право польського громадянства арх. Пантелеїмона перешкодило його виселенню поза межі Польщі, чого домагався митроп. Георгій.

Нинішні переговори з арх. Пантелеїмоном вказували би на його помиріння з православною митрополією куриєю. Як повідомляє „За Свободу“ арх. Пантелеїмон має в найближчому часі приїхати до Варшави, де замешкає у митрополітському домі. Арх. Пантелеїмонові запропоновано зайняти волинську єпископську катедру під умовою „покаяння“ та призначення автокефалії.

Для православних українців найважливішою справою є відношення кандидата на волинського єпископа до українського народу та питання відмосковлення Православної Церкви. Щиро кажучи, польська національність арх. Пантелеїмона Рожковського та його попередня прив'язаність до московського патріархату не є особливо корисними рекомендаціями стати духовним пастирем

здійснення принципів і ідеалів комунізму в Росії, тільки про використання Росії до того, щоби ці ідеали здійснити, або бодай їх прискорити в Європі. Про це Ленін частіше висказував свою думку; але він помилявся, а саме в тім, що мав неправильний погляд щодо стану Європи як і щодо стану Росії. Його філософія історії була невірною. Вже Маркс і Енгельс помилялися в своєму сподіванні та пророкуванні дефінітивної революції; Ленін і його прихильники не далися тим відстрашити і знов очікували соціальної революції. Коли? Де?

Москалі не здібні здійснити марксістський комунізм; вони, як цілість, є ще занадто некультурні й іллізовані царизмом, щоби розуміти й переводити в життя Марксові погляди про комунізм, як дефінітивну стадію довгого історичного процесу.

Російський примітивізм взагалі — маса неграмотних мужиків, відтіта від світа в своїх „деревнях“, брак комунікації, упадок війська і бюрократії наслідком програної війни, розвал царизму й цезаронапізму — це все уможливило енергичному самозванцеві привести більшовицький переворот у головних містах і незвичайній, але зорганізованій меншості захопити владу.

Всюди було видно браки й недостачі соціального й політичного антропоморфізму; відповідалні місця у війську і адміністрації займали в більшості молоді, недосвідчені й фахово неосвічені люди: ліпші зпоміж них старалися сяк-так виповнити своє завдання; шукали й винаходили те, що вже давно було знане і винайдене; однак багато прямо зловживало своїм становищем і використовувало для своїх особистих цілей. Хто має шойно вчитися пізнавати цифри й рахувати, не може користуватись інтегральним рахунком.

(Докінчення буде.)

— наскрізь української дієчл. Було би дуже бажано, аби арх. Пантелеймон, неважливо від своїх ролей в митрополиччю курію у Варшаві та міністерством віросповідань, висилив і через українським православним громадянином своє становище до справ, які найтісніше зв'язані з управлінням української православної дієчл. Галаган, що арештував і сам арх. Пантелеймон адає собі певне справу з того, що бути єпископом українського населення і не старатися пошукати собі заступників довіри українського громадянства для тісної співпраці з ним у церковних справах не можна.

Приготування до Собору.

В понеділок відбулося у Варшаві, в салі папів Святого Синоду, перше спільне засідання представників уряду і вищої православно-церковної влади в справі підготовчої праці до скликання Православного Собору. В нараді взяли участь митроп. Діонісій, арх. Олексій, директор департаменту віросповідань граф Потоцький, начальник східного відділу мін. зак. справ Т. Готушко і начальник національного відділу мін. внутр. справ Сухенек.

Православні священники-втікачі про релігійний терор на Рад. Україні.

(Нужда священників. — Тайні богослуження. — Хто арештований і засуджений.)

Варшавські „Видомості Українське“ подають: Серед втікачів з Радянської України, які втекли до Польщі, є чимало православних священників. Вони оповідають, що переслідування грівають далі в цілому краю, головно духовенства, однак віра в народі не остигла. Матеріальний стан священників є жалюгідний. Київська поліція арештувала недавно на вулицях 140 священників за жорбання. Багато буквально вмирає з голоду, або тікає під прибраним прізвиськом, щоб скрити свій духовний стан. Зате з'явився новий тип священника, може дещо в сумаричним званням догм, але натхненого палкою вірою. Ці священники походять з селянських і робітничих сфер та назовні, одягом, не різняються нічим від своїх вірних. Богослуження відбуваються потайки у приватних хатах. Літургійні предмети зроблено примітивним способом. Священники-втікачі стверджують м. і., що III. Надвничайний Собор Української Православної Автокефальної Церкви, скликаний вкінці січня ц. р. до Києва, під латиском з боку ДПУ був змушений аліквідувати Церковну Радю, себто розв'язати саму Церкву, однак на ділі Церква існує і діє далі; єпископи розпорозились по єпархіях. Арештовані слідуючі вищі духовники, як відомо вже: митрополит Липківський, архієпископ виницький Консантий Кротевич, арх. подільсько-каменецький Микола Пивоварів і арх. одеський Івченко. Арх. Ярешенко з Харкова засланий до Туркестану в арх. Орлик з Житомира на Соловецькі острови. Більшовицький уряд хотів мабуть виточити масовий процес українському православному клирові, але цю думку, адеється, занехано. Священники-втікачі звертають увагу, що приязанні населення до релігії і його опозиційний настрій такі великі, що комісар ДПУ, який був на згаданому київському Соборі автокефальної церкви і заініціював підступом та силою „постанову“ Собору про саморозв'язання, всетаки вважав за відповідне розв'язати Собор також в імені влади.

Чому в Мадриді була стрілянина?

Як ми вже писали, на днях після відкату письменника й політика Уманула, поліція стріляла до студентів, що витали цього письменника. Михайло Умануло був вигнаний диктатором Прімо де Ріверою із краю на еміграцію і тепер вернувшись, виголосив у Мадриді реферат, в якому гостро критикував урядового короля. Він твердив, що диктатуру запровадив король, а Прімо де Рівера був тільки нужденною лялькою, яку король ужив для своїх цілей. Іспанський король і ціла його династія, є хорі на неаду крові і мозку та є божою карою для еспанців. Син Альфонса XIII. є глухонімий і сам він фізичний і духовний дегенерат.

Коли Умануло висказав ці слова, республіканці почали плескати в долоні, поліція розізнала публіку, на вулицях пришло до демонстрації, яка скінчилась пораненням 40 осіб й арештуваннями.

Вальдемарас пророкує війну.

Вальдемарас у розмові з журналістами заявив, що війна між РСР і Польщею це тільки справа часу. В цілї Європі ведеться акція, яка штовхає Польщу до війни з більшовиками. Хто знає чи вилезеши Кутелова і бомба в радянським посольстві у Варшаві не відіграють такої ролі, як убийство архієпископа Фердинанда в Сараєві в 1914 р. Від закінчення світової війни ще не було такої напруженої політичної ситуації, як тепер.

„Селянський Союз“.

За підписами пп. посла П. Васильчука й В. Гуля отримали ми листа з такими інформаціями: „Дні 22—23. цього квітня відбулися в Холмі надвичайна нарада представників Сельсоюзу, скликана Головним Секретаріатом з порядком денним: 1) реф. тов. В. Гуля; Наші програмові і тактичні позиції; 2) реф. тов. д-ра Т. Олексюка: Організаційні завдання. У висліді дискусії постановлено піддати ревізії програму та організ. статут Сельсоюзу. Докладно обмірковуючи сучасну політ. ситуацію на наших землях, нарада висловила за заученням західно-українського селянського руху в одну класово-селянську партію для закінчення розвитку українських селянських сил і доцільнішої оборони їх класових та національних інтересів. У зв'язку з політичною ситуацією в Польщі нарада висловила за ділове співробітництво всіх українських незалежних, дем. груп для спільної оборонної акції, загрожених українських незалежницьких позицій. На день 9. VI. ц. м. призначено другу нараду з метою затвердження підготовчих праць до З'їзду Сельсоюзу, який намічено відбутися на Волині в липні цього року“.

У повиншому комунікаті багато дечого неясного. І так постановою піддати ревізії колишню програму Сель-Союзу з часів, заки його не розсадили комуністи й заки він не дав життя Сель-Робові, у подальшій і слідуючій постановою про ліквідацію розвитку українських селянських сил, яка може наступити шляхом „сполучення західно-українського селянського руху в одну класово-селянську партію“, ці постанови свідчили хіба про благородний замір членів згаданої наради також формально закінчувати „Селянський Союз“, як окрему партію і вступити до іншої української селянської партії, — невідомо лише якої. Зрештою, ця постановою могла би теж означати бажання членів наради звернутися з якимось покликком до українських селянських (інших, неселянських партій у нас нема) до об'єднання: такого покликку покищо, наскільки нам відомо, українські політичні партії ще не дістали, він був би своєю ідеєю похвальний, але в нинішніх умовах мало реальний. З другого боку дальша постановою наради колишніх членів „Сель-Союзу“ у Холмі, що каже про „ділове співробітництво всіх українських незалежних демократичних груп“ вказує на щось зовсім інше: бо „сполуча в одну партію“, а „співробітництво всіх груп“, це речі далеко не однакові. Тому, що в отій точці згадується про політичну ситуацію в Польщі, слід пригадати, що саме на тій платформі покликано до життя Комітет Порозуміння, до якого поруч з УНД-Об'єднанням, Українською Соц. Рад. Партією і УСДП ввійшов також „Селянський Союз“, як партія формально все ще існуюча. Що-ж до льовлянської міжпартійної співпраці в краю, то важко про неї говорити тому, що від часу повстання Сель-Робу коштам Сель-Союзу, окремішній партійній організації Сель-Союзу на місцях фактично не існує, годі теж казати про апанан Сель-Союзу, як партії, на селянські маси шляхом господарських і культурних організацій. — Вкінці остання точка у вищевказаному комунікаті — про недалекий зїзд Сель-Союзу — каже про бажання відродити Сель-Союз, як окрему партійну організацію. Отже виходить, що не сполуча в одну партію, а творення — нової партії!

До цієї справи ще буде нагода повернути.

3 передвибірчого руху на Волині.

Віче в луцькому повіті.

КРУПА. В дні 26. квітня посол Білак і п. В. Островський відбули віче в селі Крупі, де перед кількома днями був посол Сенюк зі своїми хлопцями в Дубенщині. На віче зібралось майже ціле село. Після промов наших представників, висвітлення програми й ідеології УНДО та зреферування праці послів з Української Парламентарної Репрезентації селяни заявили, що голосуватимуть на 18-у та просили прийхати до них у свято, ще раз.

ОЗДЕНІЖ. Віче в цьому селі відбулось також пос. Білак і п. В. Островський у неділю 27. квітня. Селяни були попереджені й тому прийшли на віче не тільки місцеві, але також з сусідніх сіл. Віче відбулось під відкритим небом, недалеко церкви. Після вступної промови п. В. Островського, на кого й чому голосували в 1928 році селяни Галичини, в довгому промовою виступив пос. Білак, який намалював широкую картину праці і змагань національного українського табору. Кількасот селян, селянок і молоді голосно оплескували наших промовців і дякували їм за приїзд, обіцяючи голосувати на листу ч. 18.

БОГОЛЮБИ. Того самого дня пп. Білак і Островський відбули віче ще й у с. Боголю-

Найбільший вибір текстильних товарів, шовну, мумеського суніа поручає фірма

АНТОНІ УВЕРА
Львів, вул. Галицька 10.

Філії: в Стрию, — в Дрогобичі, — в Тернополі, — в Тарнові. 9-10

би, в місцевій селянській сазі, в домі батька б. посла Федорука. Задальгидь попереджені селяни зібрались масово, а серед них майже вся місцева молодь. Після короткого вступного слова п. Островського пос. Білак зреферував програму УНДО і працю послів з Українського Каюбу, ронгортаючи перед слухачами ті великі завдання, які стоїть перед українським народом. Промову посла аустрилі присутні бурхливими оплесками. Після цього промовляв п. Островський, якого промову прийнято теж гучними оплесками.

День Матері.

Українська Громадо!

Недавно культурний світ створив нове свято: „День Матері“, який має за мету щорічно пригадувати одиницям і загальному вищій ступені людського розвитку.

З тієї забутий, знехтовану, а навіть погоржену добула наша доба: Матір, — ту велику творчу силу народу, пістунку поколінь, різбарку характерів. Аж нинішня доба зрозуміла, що саме в Ній, Матері, треба звеличати джерела сил нації і вважати її однією з наймогутніших підстав великої будівлі — держави.

Всі ми відчуваємо в глибині своїх сердець і розуміємо, якою силою для громадянства може стати свідомість своїх обов'язків, інтелігентна, чутлива Матір, що з радістю виконає своє призначення. Тому будьмо готові дня 11-го травня збірним виявом засвідчити зрозуміння цієї ваги і поставити жінку-матір на заслужений висоті.

Свято це, нехай спонукає і кожну матір глянути у глиб своєї істоти, здати собі справу зі своєю ролі, доглянути у власному характері нерівності, у поступках промахи, добачити прогалині моменти, легкодушно витрачені цінності.

Нехайже усі, кому дорога Матір, привітають її з глибини чуття, нехай в її свято згадають з любов'ю тернові дороги, які перейшла вона, проводячи синів своїх на незабутню боротьбу за волю!

Нехайже день цей об'єднає нас у єдності за минуле, у сподіванні радісного Завтра!

ЗА „СОЮЗ УКРАЇНОК“: М. Рудницька, К. Гриневичева, Н. Войнаровська; За „ПРОСВІТУ“: М. Галушницький, В. Мудрий; За „РІДНУ ШКОЛУ“: І. Кокоруд, М. Коновалець; За „ВЕРХОВНУ ПЛАСТОВУ КОМАНДУ“: С. Левинський, Б. Ластовський; За „УКРАЇНСЬКУ ЗАХОРОНКУ“: О. Гордінська, І. Макух-Павличковська; За „КР. Т-ВО ОХОРОНИ ДІТЕЙ І ОПІКИ НАД МОЛОДЮ“: М. Каратинський, Р. Мармаш.

Новий тягар.

Важне для наших громад.

Ми вже раз згадували в „Ділі“, що нашим громадам загрожує нова драчка, бо старости, очевидна річ, по наказу з гори, вимагають від наших громад, щоб купували ріжні таблички в честь маршала Пілсудського, ставили йому пам'ятники і т. д. На днях одержали ми обіжник староства в Перемишлі з 18. IV 1930., висланий до всіх громад перемиського повіту, в якому дорікає начальникам громад, що досі не зложили по 10 зол. на справлення для громади пам'яткової медалі маршала Пілсудського з нагоди 10-ліття відродження Польщі. Староство звизає громади, аби до 6. V. ц. р. начальники громад поклали в старостві по 10 зол. на такі медалі, які відтак мають бути гарно оправлені і приміщені на стіні гром. уряду.

Отже звертаємо увагу наших громад і всіх громадян, що нема ніякого законного обов'язку, який наказував би громадам такі медалі купувати.

У нас на селі чорна нужда. Люди гинуть з голоду, податки тиснуть, села невідбудовані, дороги, ріки та потоки неурегульовані. Польська Дирекція Взяїм. Обезпечені секвеструє за премії, у всяких банках і касах кредит замкнений, а наш селянин, що не має гроша на кусник хліба для дитини, має купувати пам'яткові медалі. Наші громади не мають обов'язку виконувати таких обіжників і це належить у старостві устно представити або внести на письмі реквис до Воєвідства.

— Де нема кризи театру. У деяких краях говорять віддавання про кризу театру. Та директори париських театрів перетомлені надміром рукописів, що пливуть до них щодня. Вони не мають навіть часу читати всіх рукописів. Один письменник, Антон Бібеско, щоби перевірити, чи воно справді так, переписав відому пьєсу Мольєра „Жорж Дантен“, змінивши в ній тільки місце дії і назви осіб і вислав її як рукописі своїм директорам театру. Усі відослали рукопис, виправдуючись ріжними мотивами, чому не можуть її виставити. Один із париських денників гдує на цю тему і якби Мольєр був нині ди-

ректором театру, то імовірно теж не мав би часу прочитати рукопису власної поеми.

— Крокодили й алігатори в Берліні. Управління Берлінських зоологічних музеїв спроваджує із Флориди до Берліна 1000 крокодилів різного віку і 800 алігаторів. Більшість цих гостей із Флориди вже приїхала до Берліна, де незабаром їх можна буде оглядати. Спроваджено також великий транспорт американських черепах.

— Англійські військові акти. На днях у Лондоні видано шостий том англійських військових актів від 1907—1912 р. В цьому томі поміщені документи про зброєння, про підготовку світової війни і переговори та тайну дипломатію. З цих актів видно, що Англія вже від 1907 року передбачувала світову війну і дуже дбайливо приготувалась до неї, одночасно примушуючи ворожі держави роззброюватися. Англійська соціалістична преса гостро критикує цей том документів як макіавелізм, а праві англійські кола дуже хвалять хитрість англійської дипломатії, яка вже перед війною вела роботу згідно з принципом, що „наступ є найліпшим способом оборони“.

За поширення української площі у Львові.

До Українського Громадянства м. Львова!

Старшина Руханкового Товариства „Сокол-Батько“ у Львові повідомляє отсею дорогою ширший загальний нашої громадянства, що свою площу за Стрийською рогачкою ми поширили докупленою в останніх роках частиною. На докупленій частині треба перевести конче роботи, щоб площа прибрала вигляд дійсно спортивного грима. На жаль, на переведення цих робіт наше Т-во не має потрібних фондів, тому звертаємося з проханням до всіх, кому дорога сокілська ідея, кому залежить на піднесенні рівня нашого фізичного виховання не тільки серед шкільної і ремісничої молоді, але й серед старших, кому залежить на тому, щоб одиниця у Львові українська площа прибрала дійсно європейський вигляд, — допомогти нам перевести ці роботи. А допомогти нам може кожний, хто не пожадує посвятити кілька годин праці біля поширення й вирівнювання грима. В цей спосіб кожний львівський українець (ка) матиме змогу не тільки відпочити свіжим воздухом, але й жертвувати свою зену при викупі площі, даруючи трохи свого вільного часу і своєї добровільної праці.

Кличемо до цієї праці всіх тих, що хочуть нам допомогти, що розуміють вагу української площі у Львові. Нехай-же не буде ні одного громадянина у Львові, що відказався б від тої допомоги!

Зголошуватися до праці можна кожного дня в год. 4 попол. на площі „Сокола-Батька“ за Стрийською рогачкою у господаря площі побр. ради. Береста П. або у його заступника. Старшина „Сокола-Батька“.

Дописи.

КОЛКИ НА ВОЛИНІ. (Шевченківська Академія). Містечко славне. Підчас світової війни лягло тут пару російських корпусів. Нині Колки відбудувалися. Навіть вибудувано пару вулиць. Але по старому відрізане від світу. Від стації Ківерці треба їхати „балагулою“ добрих шість годин при сприяючих обставинах, хоч ніби ділить ці два пункти 36 кілометрів. Шкєи, болото, ліс... Тому не диво, що можна знайти в Колах багато грядників, але не знайти натовіть українського інтелігента. Змінилося там дещо на краще, коли Українбанк у Луцьку заложив тут свій відділ. Повстала таким чином українська інституція, що обслуговує українські елементи на господарчому терені. З цього часу краще стала працювати і місцева кооператива „Праця“. Та все ж на культурно-освітньому полі не видно жадної праці. Колишній тут філія „Прогресу“ — та підпала під вплив містичної впливи й розвіялася з вітром: пішли проповідники до віванці, а після того вже не було ні з яких національну працю. Що-права, спробували відновити діяльність філії — навіть для „безпечности“ обрали на голову якогось поляка — та до жадного „оновлення“ не прийшло: немає нині ні голови, ні самої філії. Отак протягом мало-що не десяти років панув там пустота. Мішухи відбудувать збори на розі двох головних вулиць — поговорять, полаяються й розійдуться. Та за діло не беруться: бояться, молять. Бояться всіх А найбільше команданта постеруку поліції. Бо всяке бувало... Навіть чудеса... коли нахотіли у мішуху під ганком деякі „безпечні“ речі, а справа опинилася в суді. Як тут не боїться такого чудеса. А як згадати, наприклад, чудеса б. секретаря гміни „самого“ Маєрського, так воносе дубом стис на голову. Отож і півлі собі жити: влада була білою, а мішух чорним і держали чорного мішуха і чорному тілі. Що-права, коли була можливість — то мішух відразу ставав

чорним. Найліпше про це свідчать хіба вибори до союму й сепату. Та є ще одна примета в Колах: не знати, де починається людина, а де — провонатор. Все упереджують, щоб бути „обережним“. Один, зрештою, про другого. А віддавши збори — сидить собі рідкою обидва „балагулі“... Що ж казати — цікаве містечко. Хоч навіть, такі українці, більше, але горю — жиди, яких менше. Хоч і жиди, правду кажучи, особливі — колківські. Пробували зробити інтерес на сепаті — сїли. Були один „дс“ санатійний, „директор“ Банку Людового — та й той банірот. І Бані Людовий — „тоже банірот“. Здається, що й сам п. віт, що скакав у санатію гречку — теж банірот. Був членом повітового відділу — „кого виступили“, щоб злати кращого санатора, якого був доктор Барченко. Але тяжка руза у п. віт. Пана Барченка змело, як помалом — сидить у Берліні, а п. віт має розвивати дієс, святочні подарунки відділу повітового у зв'язку з урядунням у громаді. І коли вже говорити точно — то й славнозвісного Маєрського вже не ма, й команданта постеруку, що має слабкість, що до помукання зброї у колківських мешкалців — теж немає. Треба думати, що й „достойного“ керівника „повітової“ школи, який опіє має процес за побиття дитини, теж не буде. Бо хоч і ділять Колки від Луцька 30 кілометрів, і хоч треба їхати „балагулою“, то все-ж знаходиться вони на території, де обобавує те саме право, що й у цілій польській державі. І не завжди право можна застосувати спаволоку, а ця свобода грасувала у колківському районі аж задвоє. — За останній рік відносини значно покращали і, хоч деякі органи виявляють нервовість, маючи до діла з укр. національними установами. — доводиться цю нервовість всеж вибрати в межі права. А що укр. установи стоять на ґрунті легальної праці, загарантованої правом, — для „нервоаности“, властиво кажучи, немає місця, бо завжди вона буде в колії в правом. — Отже стоячи на ґрунті цього права, кооператива „Праця“ за підмогою Луцького кооперативно-інструкторського відділу влаштувала 22 квітня, на третій день Великодних Свят, у селі громадського уряду Шевченкову Академію, на яку аложився реферат дир. Олекса Ковалевського, вислуцаний з надзвичайним зацікавленням дуже численної аудиторії, співи колківського хору й декламації. В такий спосіб, положено перше камінь для культурно-освітньої праці, яку безперечно, найкраще може повести належно зорганізована філія „Прогресу“, бо господарчі установи систематичної праці у цьому амислі провадити не можуть. За останній рік у колківській окрузі повстало пару кооператив і пару філій „Прогресу“. Національна свідомість, прислана в попередні роки, оживає, повони кристалізуються й шукає відповідних організаційних форм для свого буття. Але до цього треба приложати ще багачко праці — і то протягом цілих років.

О. К.

Ліквідація студентської каси в Берні.

Білянське ошадно-позичкової каси при Українській Студ. Спілці в Берні, Ч. С. Р.

Дня 12. IV. 1930 р. відбулися ліквідаційні Загальні Збори ошадно-позичкової каси при Українській Студентській Спілці в Берні, Ч. С. Р., які постановили остаточно зліквідувати касу через відхід більшости членів з Берні, а то й узагалі з Ч. С. Р.

Касу засновано в лютому 1926 р. Членів було 51. Сирій біланс у дні 10го квітня 1930. Має дати: Рахунок скарбовий 56.434.45 ч. кор., рах. вписового —, рах. пайового 843.30 ч. к., рах. вкладів 11.093.97 ч. к., рах. позичок 38.320 ч. к., рах. проц. з вкладів 628.10 ч. к., рах. проц. з позичок —, рах. пені —, рах. друків —, рах. канц. витрат 124.85 ч. к., рах. різного 1.118.97 ч. к. Разом 108.563.54 ч. кор. Дав: рах. скарбовий 52.129.09 ч. кор., рах. вписового 115.— ч. к., рах. пайового 3.255.70 ч. к., рах. вкладів 14.971.87 ч. к., рах. позичок 36.302.— ч. к., проц. з вкладів —, рах. проц. з позичок 1.015.63 ч. к., рах. пені 667.25 ч. к., рах. друків 60.— ч. к., рах. канц. витрат —, рах. різного 47.— ч. к. Разом 108.563.54 ч. кор.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Вол. Островський: „Сміх землі“. Оповідання. Літературна Бібліотека „Діла“. Львів, 1930. Накладом Видавничого Спілки „Діло“. Стор. 114. Формат 8°. Окладника кисти Ів. Іванця.

О. Соловей Верещак: „Золоті мрії“. Поезії. Станіславів 1930. Накладом автора. Стор. 24. Формат 16°.

ЖУРНАЛИ:

„Нові Шляхи“, ч. 4. Рік II. Львів, квітень 1930. Зміст: О. Топал; Із циклу „Моло-

дість“ (поемі); С. Шурат; Тоби; Ал. Іванчук; Весно, я мду тебе; І. Цайлі; Слаухай Дипреї; А. Павлюк; Весняноку стежкою; Я. Кондра; Другові в альбу; Ж. А. Рембо; Сестри-жиди; Б. Тіме; Мерзель; Б. Павліський; Мажинці; О. Цегельська; Туга за красою; Я. Галан; Вероніка (песа на 3 дії); І. Крушельницький; Quasi una fantasia; Ю. Костюк; Жити; Ю. Опільський; Під орлами Рому; А. Рядюк; Техніка повед. В. Стефаніна; Волод. Левинський; Чим є наука для людини?; А. Крушельницький; Трагедія помилки; Бернар Грассе; Уваги про чин; Огляди; Записки; Вданича справа; Із страції.

„Жіноча Доля“, часопис для українського жіноцтва. Рік VI. Ч. 18. Коломия, неділя 4. травня 1930.

„Кооперативне Молочарство“, ілюстрований місячник. Орган Краєвого Молочарського Союзу. Рік V. Ч. 5. Львів, травень 1930 р.

„Учительське Слово“, орган „Вільної Помочі Українського Вчителства“. Рік XVIII. Ч. 9. Львів, травень 1930.

„Przegląd Polityczny“, czasopismo poświęcone zagadnieniom polityki zagranicznej. Warszawa. Styczeń-marzec 1930. Treść: Działalność Ligi Narodów; Stany Zjednoczone i Wielka Brytania; Most na Dunaju między Rumunią a Bułgarią; Z 58 Sesji Ligi Narodów; Kronika miesięczna. Załącznik: Układy haskie.

„Slovensky Prehled“, sbornik pro poznání politického, hospodarského a sociálního a kulturního života slovenských států a národů. Redaktor: Adolf Cerný. Číslo 4. Roc. XXII. V Praze 1930 r.

„Przegląd Społeczny“, miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. R. IV. Nr. 4. Lwów, kwiecień 1930 r.

Шахи.

Змагання за лігове мистецтво Львова.

Четверта і пята рунда в шахових змаганнях за клубове мистецтво Львова не змінили стану таблиці. На першому місці даліше стоїть Л. К. III. і остане на ньому мабуть до кінця. В четвертій рунді Т. У. III. виграв з Чорними 9:1, Л. К. III. вдовольється скромною перемогою над Газлом 6½:3½. Інші вислали: В. К. III.—Гонеч 9:1, Гетман—Аматори 5½:4½, Сокол—Кадур 7½:2½. Вислали п'ятої рунди такі: Л. К. III.—В. К. III. 9½:½, Гелм—Чорні 7:3, Аматори—Гонеч 9:1, Сокол—Гетман 5:3. Сензація в шаховому світі викликав ремісний вислід Т. У. III.—Кадур (5:3). Цим разом завели найліпші гравці Т. У. III., програвачи зі значно від себе слабшими противниками.

В шестій рунді грають: Л. К. III.—Аматори, Чорні—В. К. III., Сокол—Гонеч, Кадур—Гетман, Т. У. III.—Гелм. Оба останні суперники, калідати на друге і третє місце, страляться в каварні „Нар. Гостиниця“ в неділю 11. травня в год. 6. вечором.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосока“ палтня кооперативам дия 7. травня н. р.: за масло експортне солоне прима і за масло несолоне близько 430 зол. за кілограм; за літру молока 6-7 зол.; за літру сметани 170 зол.; за копу зель 5-90 до 6— зол.

На Пластовий Дім.

ДВНАЦЯТИЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дайстер“, Львів, Руська 20, вказ. книж. ч. 15000) зложили даянці в золотих: 296) о. Іван Придаткович, Горожанка, 5. 297) о. Теодор Богачевський, Голки, 5. 298) Поштовий Союз Кооператив, Золочів, 10. 299) Д-р Антін Юркевич, Яблонів, 5. 300) о. Іван Тимків, Балчи Подорожні, 4. 301) Жіночий Кружок, Солотвин, 35. 302) о. Іларіон Бобикевич, Саджанка, 5. 303) о. Петро Погоріцький, Білина Вел., 3. 304) Стефанія Кулинич, Крупец, 2. 305) Д-р Йосиф Партицький, Станіславів, 13. 306) Стефанія Несторівна, Львів, 5 і кляче о. Юлію Романовську і Марію Рудницьку зі Львова. 307) Філія „Союзу Українок“, Тернопіль, 50 і кляче всі філії „Союзу Українок“, 308) о. Олексій Артинський, Бутини 10 і кляче о. Юлію Тимкевичану з Бутин і суддю В. Сиротинського з Зол. Потока. 309) Дир. аж. гімн. д-р М. Сабат, Львів, 20. 310) Дир. Ст. Сасик, Дрогобич, 150 і кляче о. Ів. Ліщинського з Борислава, дир. Ів. Яворського з Борислава і власні дйб Гриня Іванчука з Мразниці. 311) Кооп. „Побіда“, Сороки Буцнівці, 2. 312) о. Олекса Тимкевич, Опіка, 3. 313) о. Антін Савчин, Ужгород, 5. 314) о. Григорій Говданич, Незамисль, 1. 315) о. Марія Капаліський, Путятинці, 4. 316) Д-р Теофіл Гавдальський, Липиця Діка, 10. 317) о. Іван Кіш, Солотвин, 3. 318) о. Іван Петик, Вадковичі, 5. 319) Д-р Семел Гладий, Рогатин, 20 і кляче о. дек. Івана Шербанюка у Вербіліцях і рад. Петра Корута з Рогатині. 320) Проф. Юліан Каменецький, Рогатин, 10 і кляче Станіслава Івані з Павелчу, о. Станіслава і проф. М.

Растявський, Львів, 20, 347) о. Зиновій Кузьмович, Соколяка, 5, 348) о. Омельян Вопрський, Новосілка Кост., 2, 349) о. Теодор Остредчук, Дзвиняч Горіш., 3, 350) о. Андрій Гавришан, Уст. Зелене, 5, 351) о. Матвій Гуцковський, Махнівці, 1.50, 352) о. Михайло Возняк, Мухнатівка, 5, 353) о. Лев Юрчинський, Добромирка, 5, 354) Кооп. "Селитська Сілка", Вілячі, 5, 355) інж. Павло Волосянка, Львів, 10, 356) Повіт. Т-во Крилатове "Віра", Рава Руська, 20, 357) о. Михайло Симко, Званське, 1, 358) Володимир Белегай, Львів, 10 і кличе всіх членів Т-ва "Зоря", 359) Мриш Іван ЛЧ, Львів, 9 і кличе Т. Білоостонького, Зою Самістуняну і Лавра Цегельського зі Львова, 360) Михайло Савка, Лях, 20 безліг. Фр. і кличе Карла Музикевича і Стефана Гладуна з Ляжу і всіх членів гуртка "Бураак" XVII. пл. курція ім. Драгоманова в Яворові.

[illegible]

Присилайте передплату!